

Skolu un publisko bibliotēku sadarbība

Linda Langenfelde
KM Bibliotēku nodaļa

Reģionu galveno bibliotēku un skolu bibliotēku
metodiķu seminārs
Rīga, 2007.gada 24.oktobrī

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA

Kas notiek Latvijā?

IZGLĪTĪBĀ (*atslēgvārdi - izglītības satura reforma, mūžizglītība, skolotājs, skolēns*)

- Pāreja no liela daudzuma informācijas apguves uz prasmēm darboties ar informāciju;
- Praktiskā orientācija – praktiskai dzīvei noderīgu atziņu un prasmju akcentēšana;

Kas notiek Latvijā?

- Mūsdienīgu tēmu ietveršana izglītības saturā;
- Satura integrācija un saskaņošana starp mācību priekšmetiem, lai novērstu satura pārblīvētību, dublēšanos un iekšējo pretrunīgumu.

Kas notiek Latvijā?

- BIBLIOTĒKU NOZARĒ** (*atslēgvārdi - tehnoloģijas, pakalpojumi, informācijas resursi, informācijas lietotāji, mūžizglītība, bibliotekāri*)
- Bibliotēku darbība kļūst daudzfunkcionāla, ļaujot sevi definēt par mācību, kultūras, informācijas un sabiedriskajiem centriem;

Kas notiek Latvijā?

- Bibliotēkās ienāk jaunas informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, kas nodrošina informācijas pieejamību un apmaiņu neatkarīgi no bibliotēkas tipa un veida;
- Dažādu tipu bibliotēku darbība vērsta uz vienotu mērķi – kultūra un izglītība visa mūža garumā;

Kas notiek Latvijā?

- Mainās informācijas pieprasījuma saturs un apjoms;
- Bibliotekāram nepārtraukti jāpilnveido savas profesionālās zināšanas un kompetence;

Kas notiek Latvijā?

- Bibliotekārs kļūst par citu bibliotēku lietotāju. Lai maksimāli apmierinātu lasītāju pieprasījumu, bibliotekāram jāpārziņina citu bibliotēku resursi un jāsniedz informācija par tiem saviem lasītājiem;
- Bibliotekārs kļūst par starpnieku starp informāciju un zināšanām;

Kas notiek Latvijā?

- Lietotāju apkalpošanā un informacionālo vajadzību nodrošināšanā notiek kooperācija un koordinācija starp dažādām bibliotēkām un institūcijām;
- Bibliotēku darbā ienāk jaunas darba formas un metodes;
- Bibliotēkas lietotāji kļūst zinošāki un līdz ar to arī prasīgāki;

Kas notiek Latvijā?

- Valdības, pašvaldību un sabiedrības attieksmes maiņa – arvien vairāk tiek uzklausi bibliotekāri un bibliotēku vajadzības;
- VVBIS koncepcijas īstenošana par Gaismas tīkla izveidi, kas paredz izveidot saskaņotu valsts un publisko bibliotēku informācijas sistēmu.

Sadarbības nepieciešamība Jā!

- **JĀ**, jo skolu bibliotēku galvenais uzdevums ir nodrošināt atbalstu mācību procesam, bet publiskajām bibliotēkām ir jāveicina lasīšana, piedāvājot plašu informācijas resursu spektru.
- Izglītības iestādēs ir cilvēkresursi, bet publisko bibliotēku rīcībā plašāks un daudzveidīgāks piedāvājumu klāsts.

Sadarbības nepieciešamība

Labāk nē, jo

- Nav kontakta ar izglītības iestādi vai publisko bibliotēku;
- Ierobežotais laiks (stundu plāns, darba laiks, utt.);
- Bibliotekāra slodze (mācību stundas, akreditācija, rekatalogizācija, mācības, utt.);
- Trūkst vai par daudz informācijas vienam par otru;
- Nav konkrētu pasākumu plāna visam gadam;
- Informācija nenonāk līdz bibliotekāram.

Sadarbības jēdziens

- “Sadarbība – kopīga darbība un savstarpējs atbalsts kopēja mērķa sasniegšanai.”

/Latviešu valodas vārdnīca.- R.:Avots, 1987/

- “Sadarboties – strādāt kopā un informēt citam citu.”

/Stīvensone Dž. Bibliotēku un informācijas pārvaldība.-R.:Zvaigzne ABC.- 2001/

Sadarbības nozīme

- Kopēji mērķi
- Izkristalizējas idejas
- Pieņemts vislabākais risinājums
- Nodrošināta pakalpojumu dažādība
- Dalīti finansiālie līdzekļi
- Profesionālā izaugsme un pieredze
-

Kopīgie atslēgvārdi

- Sadarbība
- Dialogs
- Abpusēja atbildība
- Koordinācija
- Kooperācija
- Lietotājs
- Informācijas sabiedrība

Kopīgie lietotāji

Izglītības iestādes bibliotēka	Publiskā bibliotēka
<ul style="list-style-type: none">•pirmsskolēni•skolēni•pedagogi•Skolas darbinieki <ul style="list-style-type: none">•Vecāki•vecvecāki•absolventi	<ul style="list-style-type: none">•pirmsskolas vecuma bērni•skolēni•pedagogi•Izglītības iestāžu darbinieki (psihologi, logopēdi, sociālie darbinieki u.c.)•vecāki•pensionāri•studenti

Mērķis un stratēģija

- **MĒRĶIS** – Informācijas sabiedrība
(izglītība, mūžizglītība, kultūra)
- **REZULTĀTS** – prasmīgs informācijas lietotājs, kurš prot noteikt un noformulēt savas informācijas vajadzības, spēj informāciju atrast, novērtēt un efektīvi pielietot
- **KĀ SASNIEGT** – plānota, sistemātiska un mērķtiecīga sadarbība

Situācijas analīze

Mana bibliotēka sadarbojas ar izglītības iestādi/ publisko bibliotēku

- Ar kurām? Kāpēc?
- Sadarbības formas, jomas

Mana bibliotēka nesadarbojas ar izglītības iestādi/ publisko bibliotēku

- Iemesli? Kavējošie faktori?
- Sadarbības iespējas

Sadarbības formas

Tradicionālās:

- ✓ Ekskursijas uz publisko bibliotēku;
- ✓ Bibliotēkmācības stundas;
- ✓ Jauno grāmatu apskati;
- ✓ Tematiski grāmatu apskati;
- ✓ Tikšanās ar grāmatu autoriem;
- ✓ Lasītāju klubiņi;
- ✓ Projekti - “Bērnu žūrija”, Ziemeļvalstu nedēļa u.c.

Sadarbības formas

Netradicionālās jeb neizmantotās:

- ✓ Publisko bibliotēku dalība skolas vecāku kopsapulcēs;
- ✓ Publisko bibliotēku piedalīšanās Metodisko apvienību sanāksmēs (latviešu valodas, krievu valodas, sākumskolas, bibliotekāru u.c.);
- ✓ Dalība skolu mācību pārziņu sanāksmēs;
- ✓ Dalība ārpusklases darba vadītāju sanāksmēs.

Publiskā bibliotēka – izglītības iestāde

- Izglītības pārvalžu speciālisti (vadītāji, metodiķi)
- Izglītības iestādes (vadība, mācību pārziņi)
- Mācību priekšmetu metodiskās apvienības
- Mācību priekšmetu skolotāji
- Klašu audzinātāji
- Ārpusklases darba organizatori

Publiskā bibliotēka – izglītības iestāde

- Pulciņu vadītāji
- Vecāki
- Skolēni
- Skolu bibliotekāri
- Logopēdi
- Sociālie darbinieki
- Skolēnu padome
- Vecāku padome

Ar skatu rītdienā

Valsts līmenī:

- ✓ Nepieciešama vienota pieeja bērnu un jauniešu apkalpošanā ar izpratni par bibliotēku un izglītības jomās notiekošajiem procesiem un mijsakarībām;
- ✓ Sadarbības stratēģisko virzienu izstrādāšana;
- ✓ Metodisko materiālu izstrāde;

Ar skatu rītdienā

Pašvaldības līmenī:

- ✓ Koordinēta sadarbība starp skolu un publiskajām bibliotēkām;
- ✓ Kopīga ilgtermiņa sadarbības plāna un programmu izstrāde, sadarbojoties Izglītības pārvaldei un Rajona galvenajai bibliotēkai;

Ar skatu rītdienā

- ✓ Izglītojoši apmācību cikli par norisēm izglītības sistēmā publisko bibliotēku darbiniekiem, kas sadarbojas ar izglītības iestādēm;
- ✓ Bibliotekāru zināšanu pilnveide pedagoģijā un bērnu psiholoģijā;
- ✓ Kopīgi semināri skolu vadītājiem un publisko bibliotēku vadītājiem.

Ko varam darīt jau šodien?

- ✓ Savas bibliotēkas sadarbības situācijas analīze un vajadzību izpēte;
- ✓ Sadarbības partneru apzināšana un dialoga uzsākšana;
- ✓ Laika un cilvēkresursu apzināšana;
- ✓ Finasiālā nodrošinājuma apzināšana;

Ko varam darīt jau šodien?

- ✓ Atbildības un kompetenču apzināšana;
- ✓ Kopīga sadarbības plāna izstrāde, skaidri definējot :
 1. mērķus
 2. uzdevumus
 3. metodes
 4. sasniedzamos rezultātus (prasmes, iemaņas)

Ko varam darīt jau šodien?

- ✓ Publisko bibliotēku informācijas dienas vai biļeteni par bibliotēkas jaunumiem;
- ✓ Tematiskie grāmatu apskati skolēniem pedagogiem un vecākiem;
- ✓ Izbraukuma literatūras izstādes skolās;

Ko varam darīt jau šodien?

- ✓ Bibliotēkas publicitātes pasākumi;
- ✓ Kopīga dalība profesionālās pilnveides pasākumos;
- ✓ Kopdarbība profesionālajās organizācijās, padomēs u.c.

**Nesniegsim rokas pret zvaigznēm, bet
pasniegsim viens otram!**

Paldies par uzmanību!

LATVIJAS REPUBLIKAS
KULTŪRAS MINISTRIJA